

Přadková, Petra

[Obščeslavjanskij lingvističeskij atlas: serija fonetiko-grammatičeskaja. Bolgarskije matěrialy]

Linguistica Brunensia. 2016, vol. 64, iss. 2, pp. 120-121

ISSN 1803-7410 (print); ISSN 2336-4440 (online)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/136185>

Access Date: 28. 11. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Obščeslavjanskij lingvističeskij atlas, serija fonetiko-grammatičeskaja. Bolgarskije matěrialy

Sofija: Izdatelstvo na BAN „Prof. Marin Drinov“, 2015. 204 s.

ISBN 978-544-322838-6.

V roce 2015 byl vydán mimořádný svazek Slovanského jazykového atlasu (Obščeslavjanskij lingvističeskij atlas, OLA) Bolgarskije matěrialy. OLA je dlouhodobý projekt, který si klade za cíl jednotně zpracovat nářečí všech slovanských jazyků jazykovězeměpisnou metodou. Myšlenka celoslovanského atlasu byla nastolena na I. mezinárodním sjezdu slavistů v r. 1929 v Praze, o jeho realizaci bylo rozhodnuto v roce 1958 na IV. mezinárodním sjezdu slavistů v Moskvě. Ve 13 účastnických zemích byly ustaveny národní komise, které zpracovávají a vydávají jednotlivé díly Atlasu. Svazky vycházejí ve dvou řadách, a to foneticko-gramatické a lexikálně-slovotvorné.

Nový svazek *Bolgarskije matěrialy* připravily k vydání bulharská a ruská národní komise OLA. Cílem tohoto svazku je představit bulharský nářeční materiál, který z důvodu ukončení spolupráce Bulharska na mezinárodním projektu OLA v roce 1982 nebyl v několika svazcích OLA opublikován. V roce 2005 se bulharská národní komise opět zapojila do projektu OLA a díky její usilovné práci byl chybějící nářeční materiál postupně shromážděn a zpracován. V r. 2013 vyšel mimořádný díl *Slovanského jazykového atlasu* obsahující bulharské materiály pro lexikálně-slovotvorné svazky, o němž jsme v LB také informovali.³ V představované knize jsou publikovány materiály chybějící v šesti svazcích foneticko-gramatické řady OLA.

Tento mimořádný svazek byl na rozdíl od ostatních dílů OLA vydán v menším formátu 170 × 240 mm, a to z důvodu absence map, kniha obsahuje pouze nářeční materiál. Jinak je tradiční členění běžných svazků OLA zachováno. Po Obsahu na stránkách 7–12 následuje na s. 13 Předmluva. Na s. 14 je otištěn Seznam zkratk. Stránky 15–18 podrobně popisují systém transkripce užívané v Atlasu. Nechybí ani soupis bodů, v nichž byl bulharský nářeční materiál vyzkoumán (s. 19).

Jádro knihy tvoří bulharské národní indexy. Tato část je rozdělena na 6 kapitol. V první kapitole (s. 22–56) najdeme bulharský materiál ke svazku 1 *Reflexy *ě* (Bělehrad, 1988), druhá kapitola (s. 57–82) přináší bulharské národní indexy ke svazku 2a *Reflexy *ę* (Moskva, 1990), třetí kapitola (s. 83–104) ke svazku 2b *Reflexy *o* (Wroclaw, 1990), čtvrtá kapitola (s. 109–132) ke svazku 3 *Reflexy *ь, *ѣ, *ѣl, *ѣl* (Varšava, 1994). Pátá (s. 141–171) a šestá kapitola (s. 174–203) představují bulharský nářeční materiál ke svazkům 4a *Reflexy *ѣ, *ѣ* (Záhřeb, 2003) a 4b *Reflexy *ѣ, *ѣ*. *Vtoričnyje glasnyje*. (Skopje, 2003).

Publikování těchto materiálů přináší nové informace o shodách či rozdílech slovanských nářečí v oblasti fonetiky a gramatiky a významně dokresluje obraz nářeční diferenciace současného slovanského území.

3 PŘADKOVÁ, Petra. 2014. Obščeslavjanskij lingvističeskij atlas, serija leksiko-slovoobrazovatělnaja. Bolgarskije matěrialy. Moskva, Sankt-Petěrburg, 2013. 240 s. *Linguistica Brunensia*. 62 (2), s. 110–111.

Petra Přadková

Institute of the Czech Language of the AS CR, v. v. i.

Department of Dialectology

Veveří 97, 602 00 Brno

Czech Republic

pradkova@iach.cz